

Ogersko. Vsled prestolnega govora se bode državni zbor moral pečati z važnimi stvarmi. Izdelati bode moral nov civilopravni red, novi državljanški zakonik, postavo o avtonomiji katoličanov in preosnova državne uprave. — Fr. Košut, katerega je pri volitvah vlada podpirala, je njej napovedal najhujše nasprotovanje. — Ljudska stranka bode vse goljufije in krvice pri zadnjih volitvah javila sodiščem.

Vnanje države.

Rim. Sv. oče so imenovali mojstra apostolske palače Pierottija in kanonika Priscota v Neapolju za kardinala. — Danes teden je bil pri sv. očetu srbski kralj Aleksander. S Srbijo se bojda sklene konkordat ter ondi ustanovi posebna katolička skofija.

Italijansko. V pondeljek se je zopet odprla poslanska zbornica. Minister Rudini je zahteval za kraljeviča letne plače milijon lir, kar pa bode kralj Umberto državni blagajnici iz svojega premoženja povrnili. To je vsem poslancem dopadlo.

Francosko. Naša presvetla cesarica se je odpeljala na južno Francosko. — Mnogi poslanci sovražijo žide, Nemce in posebno katoličane. Vsled tega so hoteli, naj se odpravi konkordat; toda večina še letos ni bila zato.

Nemško. V desetih letih so se stroški za vojne namene, za obresti dolga in za pokojino povečali od 450 na 750 milijonov. Ni čudo, saj je samo generalov vpokojenih petsto in dva. — V Hamburgu je okoli 13.000 delavcev delo ustavilo ali strajkati začelo.

Rusko. Po vseh večjih mestih se pobira za strajoče Indije. S tem se hočejo Rusi Indiji, ki je pod angleško vlado, prikupiti. In ako se bodo kedaj v Aziji vnela med Rusijo in Anglijo vojska, Bog ve, če takrat ne bodo Indijci z Rusom potegnili.

Bolgarsko. V nedeljo so se vršile po vsej deželi volitve za sobranje ali državnih žbor. Vladni kandidatje so skoro povsod zmagali, kolovodje vladni nasprotnih strank pa nikjer. Do izgredov je ob tej priliki prislo samo v Sredcu in Caribrodu, kjer je bilo več oseb ubitih.

Srbsko. Državni proračun za prih. leto kaže nekaj prebitka. Dotično poročilo slika srbsko gospodarstvo v najlepših barvah. Ko bi le tako bilo! — Stari Milan je one hudo karal, ki so bili zoper ogersko razstavo. Naj bi se bil prej oglasil!

Turško. Monsignor Azmanian je postal armenski patrijarh, in je sultan njegovo izvolitev že potrdil. — Albanci vedno delajo nemir ob srbski meji. Turška vlada pa jim gleda skozi prste, da se jim ne zameri, ker jih bode potrebovala zoper Macedonce, ako se bodo ti začeli puntati. Tudi je izpustila iz ječe nijihovega glavarja Muleka Zeki-ja.

Za poduk in kratek čas.

Madjari in njih navali na slov. Štajer.

(Zgodovinski spominki; piše M. Slekovec.)

(Dalje.)

Pozneje so dali sosedni Madjari precej časa mir. Da bi pa se Slovenci zopet prepričali, da v sreči Madjarov še ni ugasnila stara divjost in da jim torej nikakor ni zaupati, za to so imeli dovolj prilike v burnem letu 1848.

Komaj se je bil hrvaški ban Jelačič napotil, krotit nemirnih Dunajčanov, začeli so oholi Madjari, od nekdaj prijatelji krvavih ustaj, tiščati proti hrvaško-slovenski meji ter so zasedli Medjimurje. Polkovnik Perczel je zbral ondi do 5000 madjarskih ustajnikov. Trdil je sicer, da

se Štajarcem ni treba ničesar batiti, a kdo bi zaupal ogerskemu lisjaku? Zato je general Nugent med Ptujem in Ormožem zbral okoli 10.000 cesarskih vojakov in vse vasi med imenovanima mestoma so bile prenapolnjene z vojaki; vsak kmet je imel pod streho nad 20 mož. Perczeljeve prednje straže so krožile tik Štajarske meje, pol ure niže Središča. Meseca septembra t. l. so zagledali nekateri središki delavci na polju ogerske konjike onkraj meje in mahoma se je raznesel po Središču glas: »Madjar pride!« Prestršeno ljudstvo ni vedelo, kam bi zbežalo in kje kaj poskrilo. Platno, blazine in druge reči so zavlekli v pivnice, še celo zvonik središke kapele so natlačili z raznovrstnim blagom. Ženske, že od narave bolj boječe, so z otroki pobegnile v vinograde, le možje so ostali doma. Središka narodna straža, »nacionalgarda« pod »generalom« Karničnikom, takratnim učiteljem, se je s puškami na ramah iz »Stiperišča« plaho ozirala proti »Lipu«, pride li že Madjar, da še o pravem času poskrije puške in odnese pete.

Mine september, tudi oktober gre h koncu, a Madjari še ni. Žene se vrnejo z otroki iz vinogradov. Vse, kar je bilo skritega in zakopanega, pride zopet na svetlo in tudi »nacionalgarda« diha prosteje ter se druži z vojaki, ki so prišli stražit Središča.

Še bolj je Središčane pomirilo pismo, katero jim je bil Perczel dne 26. oktobra t. l. iz Čakovca poslal. Podamo ga tukaj z vsemi napakami doslovno. Glasi se tako-le:

»An Eine löbliche Czivil Behörde zu Polstrau.

Ich erhielt so eben die Nachricht, dass durch böswillige Verläudungen die Bewohner Steiermarks durch die meinem bis zur Drau siegreich vorgedrungenen Armekorps unterschobene Absicht beunruhigt und zu einer feindseligen Stimmung angereizt werden, nach welcher dieses Armekorps die Gränze Steiermarks zu überschreiten hätte. Zur Verhütting weiterer Missverständnisse fühle ich mich verpflichtet, die bestimmte Erklärung Einer löblichen Behörde hiermit aufzugeben, dass die unter mein Kommando stehende ungar. Arme weder die Bestimmung noch die Absicht habe, ein Land und Folk mit einer Invasion zu überziehen, mit welchen Ungarn immer und insbesondere in den letzten Zeiten im besten Einvernehmen stand. Im Gegenteil nahm ich den Antrag zur Herstellung der kommerziellen Verbindung und des einer guten Nachbarschaft geziemenden unbeschränkten Verkehrs, welcher vom Seite des Kommandanten der steiermärkischen Arme den 23ten d. M. gestellt wurde, mit grösster Bereitwilligkeit an und gab meinen Entschluss darüber zur Kenntniss des obgenannten Kommandos.

Auf Morgen den 27. d. M. soll darüber beiderseits ein definitiver Beschluss erfolgen, wo ich die nötige Behörde und überhaupt die braven Bewohner Steiermarks im Voraus versichern kann, dass meinerseits zur friedlichen Beilegung und ihr Vatterland herrlos zerstörende Wirren, so wie insbesondere, der zwischen Ungarn und Steiermark obwaltenden mometanen Spannung die aufrichtigste Mitwirkung verschenkt werden wird.

Ich ersuche eine löbliche Behörde bis zur Beruhigung und Herstellung der alten Freundschaft den Bewohnern Steiermarks zur Kunde zu bringen und im allgemeinen versichert zu sein, dass Ungarn, wenn es sich auch stark und berufen fühlt, seine Freiheit bis zum letzten Blutstropfen zu vertheidigen, doch nie den Frevel begehen wird, ohne dazu gezwungen oder aufgefordert zu sein, die Gränze eines Nachbarvolkes zu überschreiten.

Diesen Entschluss wird Ungarn sogar dem nachmals den beiden Ländern so viel Unheil bringenden Kaiser und Königthum in übersehbares Unglück stürzenden, entböhrenden Kroatiens festhalten und nur im äußersten Notfalle oder aprovokatem Notfalle der Mehrheit der echt patriotisch oder liebevoll gesinnten Bewohner des Schwesterlandes davon abgehen.

Ich und meine Arme werden streng dem Befehle Gottes nachkommen und Niemanden Etwas zufügen, was ich nicht will oder meinem geliebten Vaterland zufügen soll.

Perczell m. p., Obrist etc.«

(Konec prih.)

Smešnica. Učitelj vpraša v soli: »Janezek, kdo ti je pomagal pri domači nalogi?« — Janezek: »Nihče, gospod učitelj!« — Janezek, bodi pošten, pa povej odkritosrečno, kdo ti je pomagal, morda tvoj starejši brat?« — Janezek reče: »Ne, ampak brat je celo nalogu sam napravil.«